

TERVISEAMET HEALTH BOARD

Pr Katrin Rehema
Peasekretär
Eesti Arstide Liit
eal@arstideliit.ee

Teie: 17.02.2014

Meie: 07.03.2014.a nr 1.3-7/1586

Vastuseks pöördumisele väljaspool Euroopa Liitu
eriala omandanud eriarstide Eesti tervishoiutöötajate
registrisse kandmisest

Austatud pr Rehema

Vastuseks Teie 17.02.2014 järelpärimisele selgitan järgmist.

Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamise raamseaduseks on välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadus (VKTS).

Nimetatud seaduse § 1 lg 2 sätestab, et VKTS kohaldatakse arsti, hambaarsti, õe, proviisori, ämmaemanda, veterinaararsti ja arhitekti kutsekvalifikatsiooni tunnustamisele niivõrd, kuivõrd nimetatud valdkondi reguleerivates seadustes ei ole ette nähtud teisiti.

Seega tuleb välisriigis omandatud arsti või eriarsti kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel lähtuda tõepoolest tervishoiuteenuste korraldamise seaduses ja selle alusel antud määrustes sätestatust (TTKS), kuid üksnes selles ulatuses, kuivõrd TTKS sätestab VKTS-ga võrrelduna teistsuguse regulatsiooni. Ülejäänud osas tuleb järgida ka arsti ja eriarsti kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel VKTS regulatsiooni.

Olete õigesti viidanud välisriigis omandatud kvalifikatsiooni Eestis nõutava kvalifikatsiooniga võrdlemise korra § 4 lg-le 2 kui tingimuste kogumile, millele vastavuse korral loetakse välisriigis omandatud eriarsti kutsekvalifikatsioon vastavaks Eestis nõutavaga.

Paldiski mnt 81 **Tel + 372 694 3500**
10617 TALLINN **Faks + 372 694 3501**

www.terviseamet.ee e-post: kesk@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Tervishoiuosakond:	Gonsiori 29, Tallinn	tel. 650 9840
Kemikaaliohutuse osakond:	Gonsiori 29, Tallinn	tel. 626 9388
Järelevalve osakond	Hiiu 42, Tallinn	tel. 694 3732
Meditsiiniseadmete osakond:	Põllu 1a, Tartu	tel. 744 7499
Kesklabor:	Kotka 2, Tallinn	tel. 694 3673
Tartu labor:	Põllu 1a, Tartu	tel. 744 7422
Kohtla-Järve labor:	Kalevi 10, Kohtla-Järve	tel. 337 5225

Eelnimetatud nõuetele vastavuse kindlakstegemisel tuleb arvesse võtta aga asjaolu, et TTKS ei kehtesta võrreldes VKTS regulatsiooniga eritingimusi, kuidas toimub õppe vastavuse kindlakstegemine. Välisriigis omandatud kvalifikatsiooni Eestis nõutava kvalifikatsiooniga võrdlemise korra § 4 lg 4 sätestab vaid, et kui kvalifikatsiooni hindamiseks ettenähtud dokumentide põhjal selgub, et taotleja kvalifikatsioon ei vasta Eestis nõutavaga, peab selline isik Eestis tervishoiutöötajana registreerimiseks sooritama sobivustesti vastavalt «Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse» § 30 lõike 3 alusel kehtestatud korrale.

Seega tuleb õppe vastavuse hindamisel lähtuda VKTS detailsemast regulatsioonist.

Kolmandas riigis läbitud eriarstlikku õpet internatuurina või ka ordinatuuri läbimist tuleb käsitleda VKTS § 13 lg 1 p 2 kirjeldatud olukorrana, mille puhul Eestis registreerimist taotleva eriarst on välisriigis läbinud õppekava, mis oluliselt erineb reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamise eelduseks olevast Eesti õppekavast.

VKTS § 13 l 2 täpsustab, et *oluliste erinevustena* käsitatakse ainevaldkondi või teemasid, mille tundmine on reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks oluline ja mille osas taotleja läbitud õppekava erineb nii kestuselt kui ka sisult märkimisväärselt Eestis nõutavast õppekavast. Kuid sama sätte kohaselt peab enne sobivustesti sooritamise või kohanemisaja läbimise nõudmist peab pädev asutus kindlaks tegema, kas taotleja on töökogemuse käigus omandanud teadmisi ja oskusi, mis olulisi erinevusi osaliselt või täielikult katavad.

Seega olukorras, kus kolmandas riigis kvalifikatsiooni omandanud isiku eriarstlik õpe erineb Eesti residentuuriõppest, tuleb hinnata, kas õppe kestuses puuduolev on kompenseeritud vajaliku pikkusega erialase töötamisega. Asjaolu, et töötamise kui kompenseeriva meetme puhul tuleb lähtuda selle ajalisest kestusest, tuleneb välisriigis omandatud kvalifikatsiooni Eestis nõutava kvalifikatsiooniga võrdlemise korra § 4 lg 2 p-st (peab olema tagatud vastavus residentuuriõppe kestusele).

Asjaolu, et õppe erinevuse korral tuleb arvesse võtta töötamist kui kompenseerivat meetet, nähtub ka välisriigis kvalifikatsiooni omandanud isiku sobivustesti koostamise, korraldamise ja hindamise korrast. Viimatinimetatud korra § 3 kohaselt teeb Terviseamet välisriigis kvalifikatsiooni omandanud taotleja suhtes otsuse sooritada sobivustest järgmistel juhtudel:

- 1) taotleja on välisriigis omandanud kvalifikatsiooni õppekava (edaspidi *taotleja õppekava*) alusel, mis ei vasta «Ülikooliseaduse» § 291 lõike 5 ja «Rakenduskõrgkooli seaduse» § 15 lõike 6 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud raamnõuetele ja
- 2) taotlejal puudub töökogemus, mida nõutakse Eestis arsti, eriarsti või hambaarstina töötamiseks.

Viimatinimetatud korras tehtigi 2008. aastal asjakohased muudatused seoses VKTS jõustumisega. Kuni 7. novembrini 2008 kehtinud redaktsiooni kohaselt piisas varem kohanemisajale või sobivustestile suunamisest vaid asjaolust, kui isiku õppe kestus ei olnud nõutava pikkusega. Alates 8. Novembrist 2008 saab isiku sobivustestile suunata ainult siis, kui samaaegselt esineb kaks tingimust – õpe ei ole nõutava kestusega ja puudub nõutava kestusega töökogemus. Selline redaktsioon tulenebki VKTS regulatsioonist, mille puhul tuleb õppe puudujääkide puhul arvesse võtta töötamist kui õppe puudujääki kompenseerivat meetet.

Omakorda töötamine kui õppe puudujääki kompenseeriv meede on olulise põhimõttena – nn omandatud õigused õppe mittevastavuse korral leidnud ka rakendamist EL õiguses (Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta). Tänu sellele põhimõttele on tegelikult oma tegutsemisõigused (ja kvalifikatsiooni tunnustamise) saanud valdav enamus Eesti päritolu / Eestis hariduse omandanud eriarstidest, sest Eesti eriarsti väljaõpet tunnustatakse EL-s ka alles alates 2004. aastast.

Täiendavalt selgitan, et siis, kui töötamist tuleb arvestada esmalt kui õpet kompenseerivat meetet, ei võeta sellist töötamist omakorda arvesse töötamise kohustuse nõude täitmisena (erialane töötamine vähemalt 3 järjestikust aastat viimase 5 aasta jooksul). Samaaegselt ei saa töötamine olla nii õpet kompenseeriv kui ka töötamiskohustust tõendav. Seetõttu lühema õppega isikutelt nõutakse kokkuvõttes pikemat töötamist, kui nõutava õppega isikutelt. Samuti jälgitakse, et õppe puudujääki korvav töötamine toimuks samal erialal.

Loodetavasti on selgitustest abi!

Lugupidamisega

(digiallkirjastatud)

Tiiu Aro

Peadirektor

Üllar Kaljumäe

650 9849